

RR + PRಸಂಕೇತ ಸಂಖ್ಯೆ : **67-S**

ವಿಷಯ : ತೃತೀಯ ಭಾಷೆ — ಸಂಸ್ಕೃತ

Code No. : **67-S** Subject : **Third Language — SANSKRIT**

तृतीय भाषा — संस्कृतम्

(ಹಳೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ / Old Syllabus)

(ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ + ಪುನರಾವರ್ತಿತ ಖಾಸಗಿ ಅಭ್ಯರ್ಥಿ / Regular Repeater + Private Repeater)

ಸಾಮಾನ್ಯ ಸೂಚನೆಗಳು :

- i) ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ-ಸಹಿತ-ಉತ್ತರಪುಸ್ತಕವಾಗಿದೆ.
- ii) ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿದ ಜಾಗದಲ್ಲಿಯೇ ಬರೆಯಬೇಕು.
- iii) ಈ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯು 'ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯಿರಿ' ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡಂತೆ ಒಟ್ಟು 54 ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- iv) ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೀಸದ ಕಡ್ಡಿ (ಪೆನ್ಸಿಲ್) ಯಿಂದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು. ಪೆನ್ಸಿಲ್‌ನಿಂದ ಉತ್ತರ ಬರೆದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- v) ಬಹು-ಆಯ್ಕೆ, ಖಾಲಿ ಸ್ಥಳಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವುದು, ಹೊಂದಿಸಿ ಬರೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆರೆದು ಅಳಿಸುವುದು / ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯುವುದು / ಗುರುತಿಸುವುದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹವಾಗುತ್ತದೆ.
- vi) ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಓದಲು 15 ನಿಮಿಷಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲಾವಕಾಶ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
- vii) ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶೋತ್ತರ ಕಿರುಪುಸ್ತಕದ ಬಲಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಗೆರೆಯ ಪಕ್ಕದ ಖಾಲಿ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಬರಹಗಳನ್ನು ಬರೆಯಬಾರದು.

RR + PR-Y4044

[Turn over

परीक्षार्थिनां सामान्याः सूचना :

- i) इदं प्रश्नयुक्तम् उत्तरपुस्तकम् अस्ति ।
- ii) अस्मिन् प्रश्नयुक्ते उत्तरपुस्तके आहत्य 54 प्रश्नाः सन्ति ।
- iii) प्रत्येकं प्रश्नस्य उत्तरं लेखितुं निर्दिष्टस्थानेषु एव लेखनीयानि ।
- iv) परीक्षार्थिनः उत्तराणि अङ्कनी (पेन्सिल) द्वारा न लिखेयुः । पेन्सिल द्वारा लिखितानि उत्तराणि मौल्यमापनार्थं न परिगण्यते ।
- v) समुचितोत्तरप्रश्नाः, रिक्तस्थानं पूरयत, संयोज्य लिखत एतेषां प्रश्नानाम् उत्तराणि सम्मार्ज्यं लिख्यन्ते चेत् मौल्यमापनार्थं न परिगण्यन्ते ।
- vi) परीक्षार्थिभ्यः प्रश्नानां पठनार्थम् अर्थग्रहणार्थं च पञ्चदशनिमेषकालावकाशः अधिकः प्रदत्तः ।
- vii) दक्षिण पार्श्वे आरक्षित स्थाने किमपि न लेखनीयम् ।

I. निम्नलिखितेषु प्रश्नेषु अपूर्णविवरणेषु वा प्रत्येकाय चत्वारः विकल्पाः प्रदत्ताः । तेषु एकमेव शुद्धं वा उपयुक्तं वर्तते । उपयुक्तं विकल्पं चित्वा प्रश्नस्य समक्षे निर्दिष्टस्थाने अक्षरसहितं अस्योत्तरं पूर्यतु —

15 × 1 = 15

1. एषः परब्रह्मरूपः भवति —

- (A) ब्रह्मा (B) गणेशः
(C) शिवः (D) केशवः ।

2. क्रीडासक्तः एषः भवति —

- (A) वृद्धः (B) युवकः
(C) बालः (D) पुरुषः ।

3. 'भवान्' अस्य स्त्रीलिङ्गरूपम् एवं भवति —

- (A) भवती (B) भवानी
(C) भवता (D) भवतः ।

4. सोमदापुरस्य राजा एषः अस्ति —

- (A) कृष्णराजः (B) नरसिंहराजः
(C) नृसिंहभूपालः (D) देवराजदत्तः ।

5. एतावन्तः लकाराः सन्ति —

- (A) द्वादश (B) अष्ट
(C) नव (D) दश ।

6. जोशी महोदयः अस्यां शालायां प्रधानशिक्षकः आसीत् —

- (A) सर्वकारीयशालायाम् (B) कर्नाटक प्रौढशालायाम्
(C) भारतीय प्रौढशालायाम् (D) दिल्ली प्रौढशालायाम् ।

7. मण्डनमिश्रस्य धर्मपत्नी एषा अस्ति —

- (A) उभयभारती (B) सुरभारती
(C) उमाभारती (D) विविधभारती ।

8. सर्वोपनिषदः एताः भवन्ति —

- (A) स्त्रियः (B) गावः
(C) लताः (D) बालिकाः ।

9. समूहेतरपद एतत् भवति —

- (A) एकत्र (B) अन्यत्र
(C) पवित्रा (D) तत्र ।

10. कृत्प्रत्ययान्तः शब्दः एवं उच्यते –
(A) कृत् (B) कृदन्तः
(C) धातुः (D) नामपदम् ।
11. “नभः” अस्य पर्यायपदं भवति –
(A) आकाशः (B) भूमिः
(C) चन्द्रः (D) सूर्यः ।
12. ‘राजा’ अत्र एतल्लिङ्गमस्ति –
(A) महल्लिङ्गम् (B) स्त्रीलिङ्गम्
(C) नपुंसकम् (D) पुल्लिङ्गम् ।
13. ‘अधः’ अस्य विरुद्धार्थकः शब्दः एषः –
(A) न अधः (B) आधः
(C) उपरि (D) नीचैः ।
14. ‘मम सह आगच्छतु’ शुद्धं वाक्यं चिनुत –
(A) मत् सह आगच्छतु (B) मह्यं सह आगच्छतु
(C) मयि सह आगच्छतु (D) मया सह आगच्छतु ।
15. अत्र चतुर्थं पदम् एतत् भवति –
कृष्णमुखी - न मार्जारी :: द्विजिह्वा न ।
(A) डाकिनी (B) कुशलिनी
(C) भागिनी (D) सर्पिणी ।

II. रिक्तस्थानं पूरयत –

5 × 1 = 5

16. स्वयं नष्टः परं ।
17. ‘अहं’ अस्य बहुवचन रूपं भवति ।
18. पूर्वपदार्थप्रधानः समासः भवति ।
19. नर्मदा नद्याः तीरे नगरी शोभते ।
20. जीवनं पणम् ।

RR + PR

5

67-S

III. 21. संयोज्य लिखत —

5 × 1 = 5

अ**आ**

i) अभिज्ञानशाकुन्तलम्	a) फलम्
ii) कुलपतिः	b) चम्पूः
iii) जम्बीरम्	c) नाटकम्
iv) गद्यपद्यात्मकम्	d) सदा
v) कालवाचकम्	e) उभयभारती
	f) मण्डनमिश्रः ।

IV. एकवाक्येन उत्तरं लिखत —

8 × 1 = 8

22. का क्षीणा सञ्जाता ?
23. अन्धः कः भवति ?
24. शिला कथम् अस्ति ?
25. जातस्य कः ध्रुवः ?
26. सर्वस्य भूषणं किम् ?
27. कृदन्ते कति भेदाः सन्ति ?
28. वीरवर्मा कं देशं पालयति ?
29. कविः कां न कामयते ?

V. **द्वित्रः** वाक्यैः संस्कृतभाषया उत्तरं लिखत —

5 × 2 = 10

30. क्रीडासु कति प्रकाराः ? ताः काः ?
31. सोन्दाक्षेत्रे प्रेक्षणीयानि स्थानानि कानि ?
32. अधम-मध्यम-उत्तमाः किं किम् इच्छन्ति ?
33. मेघः केषां सन्निपातः ? सः केषां वंशे जातः ?
34. भगवान् कदा आत्मानं सृजति ?

अथवा

दुष्टचतुष्टयं किम् ?

RR + PR-Y4044

[Turn over

67-S

6

RR + PR

VI. सन्धि विभज्य नाम लिखत —

2 × 1 = 2

35. i) धेनुर्नमति

ii) रामस्तत्र ।

36. विग्रहवाक्यं विलिख्य समासनाम लिखत —

2 × 1 = 2

i) यथाशक्ति

ii) लम्बकर्णः ।

VII. श्लोकतात्पर्यं कन्नडभाषया आंग्लभाषया वा लिखत —

2 × 2 = 4

37. कः पथ्य तरो धर्मः कः शुचिरिह यस्य मानसं शुद्धम् ।

कः पण्डितो विवेकी किं विषमवधीरणा गुरुषु ।

अथवा

तावुभौभृगुवंशसम्भवोचापदण्ड जमदग्निसम्भवौ ।

प्रह्वभावमवलम्ब्यकेवलं राघवार्पितगुणौ बभूवतुः ॥

38. सर्वोपनिषदो गावो दोग्धा गोपालनन्दनः ।

पार्थो वत्सः सुधीर्भाक्ता दुग्धं गीतामृतं महत् ॥

VIII. कृदन्त पदं चित्वा नाम लिखत —

2 × 1 = 2

39. i) हरिणा लोकः रक्षितः ।

ii) रामः शालां गत्वा पठति ।

40. इतरवचनरूपाणि लिखत —

2 × 1 = 2

i) त्वम्

ii) अपठताम्

IX. अलङ्कारं विवृणुत —

2

41. करार विन्देन पदार विन्दम् ।

X. प्रस्तारं विलिख्य गणविभागं कृत्वा छन्दसः नाम लिखत —

2

42. परोपकाराय फलन्ति वृक्षाः ।

RR + PR-Y4044

XI. एतयोः कवयोः देश-काल-ग्रन्थानां विषये लिखत —

2 × 2 = 4

43. भासः ।

44. जनार्दन हेगडे ।

XII. निर्देशानुसारं उत्तरं लिखत —

2 × 3 = 6

45. “नष्टे नीरे कः कासारः !”

कः पाठः ? का अवदत् ? कम् अवदत् ?

46. “हतेषु देहेषु गुणा धरन्ते”

कः पाठः ? कः अवदत् ? कम् अवदत् ?

XIII. उत्तरं कन्नडभाषया, आङ्ग्लभाषया वा संस्कृतभाषया लिखत —

3 × 3 = 9

47. स्वातन्त्र्यसंग्रामे जोशी महोदयस्य कार्यं वर्णयत ।

48. कृपणस्य कल्पनायाः परिणामः कः ?

49. वाक्यरचना क्रीडायाः उपयोगः कः ? विवृणुत ।

अथवा

‘त्यागस्य फलम्’ पाठस्य सारांशं लिखत ।

XIV. श्लोकद्वयं पूरयत —

2 × 4 = 8

50. निन्दन्तु

..... ।

.....

..... न धीराः ॥

51. अजं निर्विकल्पं

..... ।

.....

..... गणेशं भजेम ॥

67-S

8

RR + PR

XV. पत्रं लिखत —

4

52. दिनत्रयस्य विरामं संप्रार्थ्य मुख्योपाध्यायं प्रति पत्रमेकं लिखत ।

अथवा

परीक्षासिद्धता विषये मित्रं प्रति पत्रं लिखत ।

XVI. प्रबन्धम् लिखत —

5

53. परिसरमालिन्यम्

अथवा

राष्ट्रियभावैक्यम् ।

XVII. गद्यभागं पठित्वा प्रश्नानां उत्तरं लिखत —

5 × 1 = 5

54. महाभारतस्य कर्ता वेदव्यासः । महाभारते अष्टादश पर्वाणि सन्ति । एकोत्तरशतं कौरवाः पञ्च पाण्डवाः प्रसिद्धाः । पाण्डवानां पिता पाण्डुमहाराजः । कुन्ती पाण्डवानां माता आसीत् । कौरवाणां जनकः धृतराष्ट्रः आसीत् । सः धृतराष्ट्रः हस्तिनापुरस्य चक्रवर्ती आसीत् ।

- i) महाभारतस्य कर्ता कः ?
- ii) महाभारते कति पर्वाणि सन्ति ?
- iii) पाण्डवानां पिता कः ?
- iv) धृतराष्ट्रः केषां जनकः ?
- v) कति पाण्डवाः प्रसिद्धाः ?

RR + PR-Y4044